

W RZESZ KASZUBSKO PISMO LUDU KASZUBSKIEGO

„Rzecz Kaszubska” wychodzi trzy razy w tygodniu. Dodatek dla rodziny kaszubskiej „Cześć” ukazuje się w każdym numerze czwartkowym — Prenumerata pocztowa i pod opaską miesięcznie 40, — 21, prenumerata pocztowa, należy odpisać od 1 do 15 każdego miesiąca — Cena politycznego numeru 3 — 21.

Redaktor Naczelny: Janeczka Szutenberg, przyjmuje w tygodniu i soboty od godz. 10-12.
Redakcja Kolegium: Wydawca: Spółdzielnia „Rzecz Kaszubska”.
Adres Redakcji i Administracji: Wejherowo, Rynek 7, — Skrzynka Pocztowa nr. 30, Telefon 68.

Rok X

Wejherowo — wtorek, 11 lutego 1947

Nr 18

Brak przestrzeni życiowej?

Jak wiadomo, Kurt Schumacher przewodniczący niemieckiej partii socjal-demokratycznej oraz prezes niemieckiego „komitetu doradczego dla strefy brytyjskiej”, nie o-mieszkał wyrazić nadziei, że niemieckie granice wschodnie zostaną przesunięte bardziej na wschód. Uważa, że nie swe ataki na nasze zachodnie granice — podobnie jak to czynił Hitler — brakiem przestrzeni życiowej (Lebensraum). Stara się światu mówić, że Niemcy nie mogą w przyszłości wyżywić tak wielkiego skupiska ludzi na stosunkowo małym terenie.

Mamy w tej sprawie coś do powiedzenia. Jeżeli bowiem wogóle — ktoś w Europie miał kiedykolwiek prawo do narzekania na brak przestrzeni życiowej — to chyba w pierwszym rzędzie my, Polacy-Kaszubi. Nam bowiem zabiorzy Niemcy za- bawę w ciągu wieków całe Pomorze Zachodnie, przestrzenie przybaltyckie aż po Odrę. Zabrał nam również naszą stolicę Gdańsk, bogate Żuławy i przestrzenie na wschód do Nogaty.

Od roku 1920 dusiliśmy się na małej, nienaturalnej przestrzeni, zamkniętej granicą z Niemcami od zachodu, „Wolnego Miasta Gdańska” od wschodu, a z północy — morzem. Naturalne rynki zbytu produktów rolnych pozostały poza granicami Polski. Mimo tego nikt nie śmiał skarżyć się na brak przestrzeni życiowej. Cierpliwie patrzyliśmy na Gdańsk, gdzie zamiast Polaków Niemcy się panoszyli. Miał np. rolnik kaszubski 7 córki, z 5 z nich zmuszonych było się do Gdańska na służbę. Miał rolnik kaszubski np. 5 synów, trzech poszło rokrocznie na Żuławy w czasie prac sezonowych na zarobek.

Za wielką służbę, za ciężką pracę marne ich czekało wynagrodzenie, ale wielkie upokorzenie, „inniej wartościowy” element. A ludzi poszło na pracę w głąb Niemiec — szukając kawalka chleba! Iluż to robotników z południowego Pomorza i Mazowsza szukało pracy za marny grosz w Prusach Wschodnich!

Karta dziejów odwróciła się. Pokornym Niemcy zmuszeni zostali oddać niedugie zabrane nam ziemie. Dziś nadmiar (jeśli taki jest) niemieckiego elementu, powinien nam służyć.

Nasza odpowiedź na zakusy p. Schumachera jest taka: Nie możemy się dozwolić przywrócić tedy do Polski na zarobek, na służbę. Ale najpierw musimie oddobudować to, co wa- żna niemiecka niszczycielska ręka w Polsce zburzyła. Odtąd Polacy w swoich dzisiejszych granicach będą i pozostaną obywatelami, którzy z taką samą Niemcom użyżycie służby i zarobku.

Pokój lubiący i uciecwia naród nigdy nie narzeka na brak przestrzeni życiowej. A. L.

Oredzie Prezydenta Rzeczypospolitej do Narodu Polskiego

Warszawa (PAP). Prezydent Rzeczypospolitej Bolesław Bierut wydał następujące oredzie do obywateli:

Sejm Ustawodawczy, powołany przez naród w wyborach dnia 19-go stycznia, powierzył mi najbardziej zaszczytną, ale też i najbardziej odpowiedzialną godność Prezydenta Rzeczypospolitej.

Przyjmuję tę decyzję jako nakaz najwyższego organu, reprezentującego wolę i władzę narodu polskiego.

Tak, jak dotychczas wszystkie siły swe poświęcać będę służbie Rzeczypospolitej i dobru narodu. Obywatela, domniemam chwile dziejową przeżywa dziś naród polski.

Odrodzone Zachodnią Polskę dźwiga się szybko z ruin i zniszczenia.

Wspólnym wysiłkiem wskrzesiliśmy życie w zniszczonym barbarzyńskim kraju. Odzyskaliśmy wzbudzoną stolicę. W ciągu niespełna dwa lat wskrzesiliśmy Polskę na Ziemiach Odzyskanych, na których miliony Polaków znów żyje i pracuje dla dobra Polski.

Mimo ciężkich prób nie zmalała wewnętrzna duchowa moc narodu — przeciwnie, wzrosła jeszcze, wzbogaciła hartem i doświadczeniem tragicznych przeżyć, bo niezmierzoną i

nie wyczerpaną mocą twórczą obdarzyła historia nasz bohaterów naród. Źródłem tej mocy jest najgłębsza miłość Ojczyzny w sercach ludu polskiego.

Miłość Ojczyzny wyzwoliła z nie zrówną siłą bohaterstwo narodu w dniach cierpienia i walki, dała nam zwycięstwo.

Miłość Ojczyzny wskazywała narodowi kierunek drogi w doniosłej pracy przy odbudowie państwa.

Miłość Ojczyzny wyprowadziła Polskę odrozoną na wielki dziejowy szlak reform społecznych, które wciąż wygłaniały nowe, niewyczerpane zasoby sił twórczych.

Miłość Ojczyzny podsycała nam słuszną politykę zagraniczną, której celem jest uzasadnione niepodległość, trwałość i bezpieczeństwo naszych granic.

Bracia, pogłębiajmy w sobie to źródło mocy naszej — miłości dla Polski.

Niech uciną wszelkie waśnie i spory, gdyż Polska wyzwa nas do czynów wielkich na miarę dziejów!

Niechaj świadomość, że jesteśmy braćmi, góruje nad sprawami drugorzędnej wagi, niech sprawi, abyśmy zawsze czuli się dźwierni jedynie i wspólnie nam matki — Ojczyzny.

Odbudowa kraju, przywrócenie mu jego świętości, a narodowi do- brobytu i szczęścia, wymagają od nas wszystkich zjednoczenia.

Wychwycmy winy tym, którzy chcą wyczerpić się do twórczej pracy dla narodu.

Niech wrócić do kraju jak naj- szybciej wszyscy pragnący wziąć udział w wielkim dziele odbudowy Polski.

Czekają nas wielkie zadania. Nad chodzące lata wypełnić musi jeszcze bardziej świadomy i wytężony wysiłek.

Musimy otworzyć więcej szkół, towarów, wydobyć więcej węgla, ob- siać więcej ziemi. Kolejne muszą prze- wieść więcej towarów, porty zwiększyć, przekłunk.

Musimy otworzyć więcej szkół, drukować więcej książek, dźwigić z gruzów nowe gmachy, budować jasne mieszkania dla ludzi pracy.

Nie ma innej drogi, wiedzącej do szczęścia narodu i pomyślności Pol- skiej.

Droga ta wymaga zespolenia wysi- lku całego narodu, wszystkich oby- wateli.

Zjednoczmy się wszyscy wokół najwyższych organów państwa, po- wołanych przez naród.

Zjednoczmy się w twardym wy- siłku i znojnej pracy dla szczęścia narodu i wielkości Rzeczypospolitej.

Prezydent Rzeczypospolitej
Bolesław Bierut

Warszawa, dnia 5 lutego 1947 r.

Depesza gratulacyjna do Prezydenta Bieruta od Generalissimusa Stalina

Warszawa (PAP). Na ręce Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wpłynęła następująca depesza:

„Proszę przyjąć moje gratulacje w związku z wyborem Pana na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o- raz życzenie powolnienia w Pańskiej pracy dla dobra Narodu Polskiego”.

podpisano: Józef Stalin

W odpowiedzi na gratulacje Generalissimusa Stalina Prezydent Bierut wysłał następującą depeszę:

„Do Prezesa Rady Ministrów Generalissimusa Stalina:
Proszę przyjąć serdeczne podziękowania za Pańskie cenne życzenia w związku z wybraniem mnie na Prezydenta Rzeczypospolitej”.

podpisano: Bolesław Bierut.

Skład nowego Rządu

Skład nowego Rządu Rzeczypospolitej, który ukonytował się na podstawie ponownego podziału funkcjami politycznymi IPR, PPS, SL — i Str. Pracy i PSL — Nowo Wyzwolenie, przedstawia się następująco:

Prez. Rady Ministrów — Józef Cyrankiewicz.
Wicepremier i minister Ziem Odzyskanych — Władysław Gomułka.
Wicepremier — Antoni Korzycki.
Minister bez tki — Wincenty Rzymowski.
Minister bez tki — Wincenty Baranowski.
Minister Obywat. Narodowej — Marszałek Michał Rola-Żymierski.
Minister Spraw Zagranicznych — Zygmunt Modzelewski.
Minister Administracji Publicznej — Edward Osóbka-Morawski.
Minister Bezpieczeństwa Publicznego — Stanisław Radkiewicz.
Minister Skarbu — Konstancja Budzowska.
Minister Rolnictwa i Reform Rolnych — Jan Dąb-Kociol.
Minister Przemysłu — Hilary Minc.
Minister Sprawiedliwości — Henryk Świątkowski.
Minister Oświaty — Stanisław Skrzyszewski.
Minister Pracy i Opieki Społecznej — Kazimierz Rusinek.
Minister Aprowizacji i Handlu — Włodzimierz Lechowicz.
Kierownik Minist. Żegluga i Handlu Zag. — Ludwik Grostfeld.
Minister Odbudowy — Michał Krzaklewski.
Minister Komunikacji — Jan Baranowski.
Minister Poczt i Telegrafów — Józef Putek.
Minister Lasów — Stanisław Podewyński.
Minister Zdrowia — Tadeusz Michejda.
Minister Kultury i Sztuki — Stefan Dybowski.
Kierownik Min. Informacji i Propagandy — Feliks Widy-Wirski.
Powyższy skład Rządu został zatwierdzony przez Prezydenta R. P. w dniu 6 lutego br.

Ofiara na Pomoc Zimowa

włosy zjeźle se na głowie — piersi

181.005(0)